

Jsou skeptické, předpokládají pokles či stagnaci ekonomiky

Zhruba polovina malých a středně velkých firem v ČR (10–250 zaměstnanců) očekává stagnaci české i globální ekonomiky, přičemž výrazně skeptičtější jsou malé firmy (10–50 zaměstnanců), kdy 42 % z nich očekává pokles ekonomiky i svých výnosů. Vyplynulo to z výzkumu, který pro společnost PKF APOGEO uskutečnila agentura IPSOS.

Vzhledem k tomu, že firmy většinou předpokládají v roce 2024 stejné nebo vyšší provozní náklady a zároveň jsou poměrně pesimistické i v odhadu meziroční míry inflace (kterou očekávají mezi 5–10 %), nepřekvapí, že plánují snižování provozních nákladů a omezování investic. A pokud o investicích uvažují, směřují nejčastěji do snižování energetické náročnosti a zvyšování kvalifikace zaměstnanců.

„Fakt, že nejsme svědky žádné masivní vlny pádů firem, má samozřejmě své důsledky, proto pro nás výsledky průzkumu nejsou překvapením, ale spíše potvrzením toho, na co upozor-

ňujeme již řadu měsíců. Daní za přežití firem bude právě zpomalení klíčových investic do jejich modernizace, což rozhodně neprospěje konkurenceschopnosti našich firem. Na plánovaném objemu investic se zcela jistě podepíše i zvýšení sazby daně z příjmů právnických osob v roce 2024,“ komentoval zjištění předseda představenstva Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR Josef Jaroš.

Popsaná skepse malých a středních firem vychází i z faktu, že pouze 38 % firem má finanční rezervy na provoz alespoň na půl roku a na více než jeden rok necelých 20 %. Naopak 34 % malých firem (10–50 zaměstnanců) nemá rezervy na více než čtvrt roku a 11 % z nich nemá rezervy žádné.

„V praxi vidíme, že se uvedené nejistoty promítají na M&A trhu, kdy někteří vlastníci MSP již nechtějí čelit dalším turbulencím a rizikům a zvažují prodej firmy. S takovými případy se ve větší míře setkáváme právě v posledním roce,“ komentoval trendy Senior Partner společnosti APOGEO Pavel Postl.

V roce 2024 vidí firmy největší příležitosti v růstu na domácím trhu a zvyšování cen a marží, naopak minimální příležitost vidí malé a střední podniky v růstu na zahraničních trzích, automatizaci procesů či využití umělé inteligence.

Za největší rizika v příštím roce pak tento segment vnímá zcela většinou vysokou inflaci, rostoucí daňové a odvodové zatížení a volatilitu cen surovin a energií. Na druhé straně nejmenší obavy mají firmy z klimatických změn a kybernetických rizik.

„Je logické, že podnikatelé vnímají aktuální hrozby především ve skutečnostech, které se jich bezprostředně dotýkají, spíše než v geopolitických rizicích, které ale podnikatelské prostředí zprostředkovaně a s různým časovým odstupem rovněž ovlivní,“ sdělil partner PKF APOGEO za oblast daní Vladimír Chylík.

Výše uvedená zjištění se propisují i do problematiky lidských zdrojů, kde více než polovina firem neočekává změny v počtu svých zaměstnanců. Pokles do 10 % pak předpokládá 22 % fi-

rem a nárůst ve stejném rozsahu očekává 16 % společností.

Obavy z nedostatku kvalifikovaných pracovníků jsou pak výrazně nižší u menších firem do 50 pracovníků, u firem s 51 a více zaměstnanci jsou významně vyšší.

Naprostá většina nejmenších firem neplánuje nahrazovat pracovníky automatizací či robotizací. K tomuto kroku se chystá naopak třetina středních firem.

„Problém nedostatku pracovníků bude pokračovat v roce 2024, přehřátý trh práce jen tak nevychladne. Rozhodně nelze objektivně očekávat, že situaci změní v krátkém čase automatizace či digitalizace ve firmách. Jednak není jejich zavádění zejména v segmentu MSP použitelné plošně a tam, kde jsou potřebná, není často z důvodu omezování investic pro firmy finančně dostupná. Nadto čeká společnosti nová administrativní zátěž v podobě evidence dohod o provedení práce, která by měla platit od 1. července 2024,“ řekl Tomáš Brabec, Senior Partner skupiny PKF APOGEO. (tz)